

**Afsluttende rapport
for
Pilotprojekt Bogkasser til skoler i Kenya**

Ansøgende:	Dorthe Buur Pedersen og Ilse Christensen. Bibliotekarere		
Indsatsens titel:	Pilotprojekt "Bogdepoter til skoler i Kenya"		
Land:	Kenya		
Periode:	September 2008 – februar 2009		
Totalt budget:	89.600 kr	Faktisk forbrug:	81.500 kr.

Dato

Ansvarlige personer (Underskrift)

Sted

Ansvarlige personer (Blok bogstaver)

1. Pilotprojektet – Bogkasser til skoler i Kenya

Pilotprojektets formål var at undersøge om det var muligt at etablere et børnebiblioteksprojekt i Kenya. Vores mål var at finde en metode som kunne skaffe frilæsningsbøger til børnene i Kenya, for derigennem at hjælpe til at øge deres læsefærdigheder og ruste dem til videreuddannelse. Samtidig med at vi ønskede at introducere bibliotekstanken for børn, som ellers ikke vil have mulighed for at benytte biblioteker.

Få at nå ud til så mange børn som muligt og ved at tage infrastrukturen i Kenya i betragtning, vurderede vi at et samarbejde med skoler var den bedste løsning og vi iværksatte pilotprojektet med hjælp fra 4 skoler i Kenya. Få at give børnene et så varieret tilbud som muligt, besluttede vi os for at etablere forskellige bogkasser der skulle cirkulere mellem skolerne.

2. Aktiviteter

Realiseringen af pilotprojektet startede i midten af september, hvor vi tilbragte en uge i Nairobi. I løbet af den uge blev der holdt møder med Kenya Library Association (KLA) og Kenya National Library Service (KNLS). Det var meget vigtigt for os at mødes med repræsentanter fra det kenyanske biblioteksvæsen, således at vi fik mulighed for at drøfte vores projekt og tale om et kommende samarbejde med de lokale aktør. Fra begge organisationers side er man meget interesseret i et videre samarbejde omkring bogdepoter til skoler.

De to organisationer arbejder allerede sammen om flere tiltag, bl.a. en årlig Book Celebration Week, som har til formål at sætte fokus på bogen.

Vi havde den fornøjelse at deltage i Book Celebration Week i Nairobi, hvor nogle af programpunkterne var præmieoverrækkelser i forbindelse med afholdte læsekonkurrencer, taler om bogens betydning, frokostmøder og deltagelse i en Book March hvor forlagsfolk, bibliotekarer og skolebørn marcherer sammen for at markere læsningens og bøgernes betydning.

I løbet af den uge vi var i Nairobi blev der også afholdt den årlige "Nairobi International Book Fair" Vi havde på forhånd arrangeret, at vi ville købe bøger til bogkasserne på messen. Ca. halvdelen af bøgerne blev købt på messen, resten blev købt hos de førende skolebogs-boghandlere i Nairobi.

Der blev indkøbt ca. 600 frilæsningsbøger til bogkasserne, hovedparten på swahili ca. 70 % og resten på engelsk. For at afgrænse vores målgruppe, havde vi besluttet at fokusere på børn i 3-4 klasse og hovedparten af bøgerne henvendte sig til dette læsetrin. De øvrige bøger fordelte sig således, at der var lidt til de yngre og lidt bøger op til 8. Klasse.

Alle de indkøbte bøger blev plastet med dansk biblioteksplast for at forlænge levetiden. Alle bøgerne blev registreret på hver sit ark papir til brug for lærerne i udlånsarbejdet.

Hver bogkasse fik således sin egen mappe indeholdende listen over bøgerne i kassen.

Efter rådgivning fra Kenya National Library Service blev der bestilt en bogreol til hver bogdepot, hos den lokale tømrer, således at skolerne havde bedre mulighed for at opbevare bøgerne optimalt. Der blev ligeledes efter

rådgivning købt hængelåse til bogkasserne.

Ved afleveringen til hver enkelt skole, blev skolens headmaster og et udvalg af skolens lærere introduceret til "biblioteksdepotet" og mappesystemets anvendelse.

Opfølgning på pilotprojektet.

I februar 2009 rejste Ilse Christen endnu engang til Kenya, for at besøge de skoler som deltager i pilotprojektet.. Her blev alle skoler besøgt igen og bogkasserne blev byttet. Der var interview med headmaster og/eller lærer om forløbet af perioden med bøgerne.

Alle planlagte aktiviteter blev gennemført.

3. Resultater og erfaringer.

Vi ønskede med pilotprojektet at undersøge mulighederne og behovet for frilæsningsbøger til landsbyskoler. Samt at afprøve ideen med cirkulerende bogkasser.

De to samarbejdspartnere i Nairobi var meget positive overfor fremtidig samarbejde og gode kontakter er knyttet. De adspurgte skoler var meget interesserede og ville gerne modtage bogkasserne og rapportere hvordan forløbet gik.

De 4 skoler:

Tiwi Primary School, Ukunda: en stor skole med ca. 600 elever og 20 lærere

Mwaligulu, Primary School, Ukunda: en stor skole med ca. 600 elever og ca. 20 lærere

Bombo Primary School, Bamburi: en meget lille skole med ca. 60 elever og 3 lærere

Zimlat Primary School, Bamburi: en meget stor skole med ca. 800 elever og ca. 30 lærere

Ideen om cirkulerende bogkasser til skolerne således at hver skole med mellemrum ville modtage en kasse med "nye" bøger, viste sig meget hurtigt at være et problem. For skolerne var det en uoverstigelig udfordring at skulle samle bøgerne sammen igen, bringe kassen til naboskolen og der hente en ny kasse. Tanken om dette blokerede for informationerne om bogkassernes brug. Derfor blev det hurtigt besluttet at vi selv skulle påtage os dette arbejde. Derudover har der ikke været nævneværdige problemer undervejs.

Ved genbesøg på de 4 skoler i februar 2009, blev skolerne interviewet efter et evalueringsskema.

De ca. 600 bøger har været et tilbud til omkring 2000 børn. I en periode på kun 3 mdr. har bøgerne haft et registreret udlån på lidt over 700, men alle skoler fortæller at børnene byttede indbyrdes, så antallet af læste bøger er langt større.

Lærerne kunne fortælle om en meget stor begejstring fra børnenes side, de kunne stå i kø for at få lov til at låne en bog, dette bevirkede at én af skolerne for egne midler købte flere bøger til bogkassen.

I hverdagen oplevede lærerne at børnene blev bedre til at læse og stave og også til at udtrykke sig mundtlig, Især kunne de mærke et større ordforråd i engelsk.

Ved en nyligt afholdt prøve på 2 af skolerne kunne elevernes forbedrede stavning og læsning tydeligt ses.

Det viste sig at de indkøbte bøger til 3.- 4. klasse, blev læst af 2. - 3. classes eleverne, og skolerne var klart udtryk for at der manglede bøger til de større børn. Vi havde altså undervurderet elevernes læsefærdigheder.

Alle skoler gav udtryk for et stort ønske om flere bøger og spredt over alle aldersgrupper.

Alle skoler udtrykte stor tilfredshed med bøgernes relevans. Det faktum at det var afrikanske bøger, hvor handlingen foregår i en afrikansk virkelighed var af stor betydning, og det blev fremhævet fra alle skoler.

Ved evt. videreførelse af projektet vil bogkasserne ikke skulle byttes, men være stationære på hver enkelt skole.

Vi har ud fra de erfaringer, vi har fået via pilotprojektet vurderet at arbejdet med at ombytte bogkasser ikke står mål med prisen på bøgerne. Specielt bøgerne på swahili viste sig at være billigere end de priser vi på forhånd havde fundet på internettet.

4. Projektrelateret oplysning

Hjemmeside: Til projektet er der etableret en hjemmeside www.kenyabookbox.org, vi har fået lavet et logo og visitkort. Hjemmesiden har haft besøgende.

Artikler: Vi har indtil videre haft artikler i Herning Folkeblad, Ringkøbing Skjern Dagblad, Ikast Avis, Brande Bladet og Soroptima – medlemsblad for Soroptimister. Desuden har der været omtale i Vejle Amts Folkeblad. Vi har aftale om artikel i Bibliotekspressen.

Foredrag: Vi har afholdt foredrag på Ringkøbing-Skjern bibliotek, hos Soroptimisterne i Brande og har aftalt foredrag for Soroptimisterne i Ikast og Brande Y-mens Club.

Der er aftalt foredrag på Ikast-Brande Bibliotek.

5. Regnskabs resume

Samlet budget:	89.600 kr.
Indkomne midler	106.725 kr.
Faktisk forbrugt:	81.477 kr.
Uforbrugte midler:	25.248 kr.

Justeringer og ændringer af budgettet.

Efter ansøgning af rejsetilskud fra Danida, blev budgettet justeret.

I stedet for én forsøgs bogkasse, besluttede vi at etablere 4 forsøgskasser, derfor blev budgettet udvidet til 89.600 kr.

Som det ses af ovenstående er der uforbrugte midler. Vi kunne have valgt at købe flere bøger til foræring til skolerne, men vi vurderede, at tidsmæssigt kunne vi ikke nå at plaste og registrere flere end de 600 bøger der blev købt. Eftersom en af projektets grundideer var "bibliotekstanken" - at skolen skulle udlåne bøger til børnene, valgte vi at lade de ekstra penge stå på projektkontoen. Det er vores plan at udvide dette pilotprojekt til et langt større projekt. Eksempelvis et bogkasse-tilbud til alle primary schools i et af Kenyas distrikter. Vi vil derfor lade de uforbrugte midler indgå som startkapital til et sådant projekt.